

kamarában nem merték a részvétjavaslatot előterjeszteni, mert a liberálisok, a katolikusok

azon nézetek vannak, hogy a belga parlament nem avatkozhat Olaszország börtönyeibe.

Tovább tárgyalják az indemnitást.

Budapest, június 20. A pénteki nemzetgyűlés fél 12 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Az ülésen folytatódott a tárgyalás az *indemnitásról szóló törvényjavaslat*.

Az első felszólaló Meskó Zoltán volt, aki azzal kezdte beszédét, hogy nem fogadja el a javaslatot, mert a kormány iránt bizalmatlan. Bizalmatlan azért, mert mindeztideig nem adóztatták meg a háborús vagyont. Bár erre vonatkozólag már négy határozati javaslatot fogadott el a Ház. Senkisé nem nézheti nyugodtan, hogy amíg az egyik oldalon a hadigazdagok dőzsölnek, autókat és házakat vesznek, addig a másik oldalon azok, akik a házáért igazán szenvedtek, éheznek és nyomorognak. Egy parlamenti bizottságot kell kiküldeni a hadivagyonok megadóztatása céljából. E vagyont 80 százalékos adókkal kell sújtani. Az összegéből a hadiárvaik részére lehetne alapot létesíteni. Indítványozza, hogy a kormányfőtanácsosok által fizetett összegeket a rokkantak céljaira is fordítsák. Beszéde végén a következő határozati javaslatot terjeszti elő: Kijelentem a nemzetgyűlés egy héttagnak bizottságot, amely sürgősen átvizsgálja az egyes tárcák költségvetését, személyi és dologi kiadásait, megállapítva a fölösleges — tehát törlendő — tételeket és a vizsgálat eredményéről a Háznak 30 napon belül ez a bizottság jelentést tegyen. A javaslatot nem fogadja el.

Vass József népjóléti miniszter reflektál Szakács Andornak az indemnitás vitája alkalmából a népjóléti politikáról szóló megállapításaira. Szakács a népjóléti politikát bírálva azt állította, hogy a népjóléti miniszter kijelentése szerint, aki nem tud megélni Magyarországon, az vándoroljon ki. Ehhez a sajtó különféle kommentárokat fűzött. Kategórikusan kijelenti, hogy nem mondta azt, amit neki Szakács Andor imputált. Ő csak azt mondotta egy bírósági ügyből kifolyólag, hogy a törvény rendelkezéseit túrni kell és aki nem túr, annak nincsen más választása, minthogy ki kell vándorolnia. E megjegyzéséből bizonyos urak azt következtették, hogy a népjóléti miniszter politikáját ez a kijelentés jellemzi. Erre nem kíván megjegyzést tenni. A nemzetgyűlés elbírálására bizza az ilyen eljárás minősítését. Meg van arról győződve, hogy Szakács belátja, hogy tévedett. Elvárja, hogy még a *Népszava* is meg hozza azon elégtételt, hogy nem mondotta az inkriminált kifejezést, ellenben tudja, hogy a közel egy világnézeti alapon álló bizonyos tiszta papíros nem fogja ezt tenni. (Nagy zaj. Zsirkay János: Az egész kormány politikája nem más, mint az, hogy a magyar ember vándoroljon ki. Az elnök Zsirkayt rendreutasítja.)

Vass József: Ez a megjegyzés legjobban bizonyítja az állításom igazságát. Bizonyos urak azon

elvet kívánják felállítani, hogyha nem győződik okkal, lépjen közbe börtöl. Teljesen felmentve érzi magát, hogy az ilyen invektívákra válaszoljon.

A következő felszólaló Ernst Sándor. A javaslatot pártja nevében elfogadja, mindamellett sürgeti a költségvetés és a zárszámadás beterjesztését. Beszél a tisztviselőkérdésről és kijelenti, hogy hosszú évek teltek el, mialatt a tisztviselők állandóan csak áldozatot hoztak. Azon kellett volna lenni, hogy mindenki hozzon áldozatot a lehetőség szerint. Tavaly ez az állapot már igen súlyossá, sőt tűrhetetlenné vált, hogy a pénzügyminiszter akkor a tisztviselőkérdésben kénytelen volt lépést tenni. A jelenlegi állapotok nagyon kezdenek hasonlítani a tavalyi állapotokhoz. Egyes cikkek árai már aranyparitáson felül vannak és rendszerint olyan cikkek ezek, amelyek közszükségletet képeznek. Nem akarja a tisztviselőket igazolni, sőt ellenkezőleg azt hangoztatja, hogy mindenkinek meg kell hozni az áldozatot. A tisztviselők nagyon súlyos helyzetben vannak, éppen ezért mindent meg kell tenni, hogy a helyzetükön segítsünk.

Majd a pénzpiacok krízisééről beszél. Nem tudja megérteni, hogy a jegybank felállítása előtt egyesek még jegyintézetit hitelek kaptak. Ezen hitelek a korona stabilizálása érdekében be kell szüntetni.

Majd azt fejtegeti, hogy szükségünk volna és azt hiszi, hogy ezen kérdést meg lehetne oldani az által, hogy Fiumében helyet biztosítsunk magunknak.

Ezután rátér az ország belső helyzetére, kijelentve, hogy idebent nem tud az ország megnyugodni, mert a jobb- és baloldali pártok nem ellenfelek, hanem ellenségekként állnak egymással szemben. Szükséges, hogy minden oldalon a nézetek tisztáztatása mellett lehetőség szerint az egységre törekedjünk. Becsülnünk kell egymást és enyhíteniünk jobbról és balról is a küzdelmet. A politikáknak nemzetinek kell lenni és ezen nemzeti politikának ideálisnak, a lehetőség szerint egységesnek és szabadnak kell lenni.

Beszél még a fővárosi politikáról, majd végül a földreformmal kapcsolatban megállapítja, hogy feltétlenül szükséges, hogy a földreform pénzügyi kérdéseit mielőbb megoldjuk. Az indemnitást elfogadja.

Kabók Lajos bírálja a kormány politikáját, majd határozati javaslatot terjeszt be a politikai internáltak szabadon bocsátása iránt. A kormány iránt bizalmatlan, a javaslatot nem fogadja el.

Az elnök napirendi javaslatot tesz, amely szerint a legközelebbi ülést szombat délelőtt 10 órakor tartják a mai napirenddel.

Ezzel az ülés véget ért.

A tanács a Zsótér-ház megvételét határozta el.

Szeged, június 20. (Saját tudósítónktól.) Megírtuk a Szeged legutóbbi számában, hogy a város tanácsa folytatta a tárgyalást a Zsótér-ház tulajdonosaival a ház megvétele ügyében és hogy ez a tárgyalás kölcsönös engedékenységen alapszik kedvező utra terelődött. A tulajdonosok eredeti ajánlata ugyanis, amelyben egymillió aranykoronában állapították meg a ház eladási árát, meglehetősen távol állott a tanács kifejezett álláspontjától, amely szerint maximálisan ötszázezer aranykoronáért hajlandó a Zsótér-ház megvásárlására.

A tanács állásfoglalása után azonnal megkezdődött a tárgyalás. A tulajdonosok nevében Bach Miksa tárgyal a polgármesterrel, aki a tárgyalás eredményét szerdán jelentette be a rendkívüli ülésre összehívott tanácsnak. A tanács zárt ajtók mögött hosszasan foglalkozott a kérdéssel, de határozatát nem hozta nyilvánosságra. Valószínű azonban, hogy nagy vita keletkezett ezen a zárt ülésen a kérdés lényege fölött is, a tanács tekintélyes kisebbsége ugyanis határozottan ellenzi a Zsótér-ház megvételét.

A tárgyalások végső eredményeképpen a polgármester érdeklődésünkre kijelentette, hogy a tanács és a tulajdonosok közti létrejött a megállapodás, amely szerint a tanács hatszáz ezer békekoronás ajánlatát a tulajdonosok elfogadják. A megállapodást, illetve a tanács határozatát, amely még közgyűlési jóváhagyásra vár, azonnal írásba foglalták és kiadták a tulajdonosoknak.

Ismeretes, hogy a Zsótér-házra a Korzó Mozi részvénytársaságnak harmincnapos elővételi joga

van és így a tulajdonosok a tanács írásba foglalt határozatát előbb bemutatják a részvénytársaság budapesti igazgatóságának, amelynek harminc napon belül nyilatkoznia kell, hogy *elővételi joggal*, vagyis, hogy a tanács által felajánlott hatszáz ezer aranykoronáért megvásárolja-e a Zsótér-házat. Abban az esetben, ha a részvénytársaság nem gyakorolja elővételi jogát, a város minden akadály nélkül megvásárolhatja a Zsótér-házat.

A Zsótér-ház megvásárlása ügyében eddig nem foglaltunk állást, még pedig azért nem, mert még akartuk várni, hogy a város milyen pénzügyi előteremtésre képes, ha komolyan foglalkozik a házvétel kérdésével. A Zsótér-ház tulajdonosaival történt megállapodásból most megtudtuk, hogy a város hatósága hatszázötvenezer aranykoronával rendelkezik, ami a mai értékben közel tizenhárommillió papírkoronának felel meg.

Véleményünk szerint a városnak most, tekintettel a jelenlegi lakás és szociális viszonyokra, nem szabad megvennie a Zsótér-házat, bármennyire szimpatikusnak is látszik ez a házvétel. Igaz ugyan, hogy a házvétel számos érv támogatja, de ezeknek az érveknek alig van aktualitásuk. Azoknak az érveknek azonban, amelyek a házvétel ellen szólnak, éppen az aktualitás adja meg a súlyukat. Abban az esetben ugyanis, ha a tanács határozata végrehajtásra kerül és a város megvásárolja a Zsótér-házat, a vásárlásból a város közönsége semmi hasznot nem lát, legfeljebb biztosítékot kap arra, hogy majd, valamikor, rendelkezésére áll az a telek, amelyen felépíthetik az új

városházát. Az érvényben lévő és még belátható időközben érvényben maradó lakásrendeletek értelmében a város hatósága a házak épület egyetlen helyiségével sem rendelkezhetik szabadon, tehát egyetlen hivatalát sem helyezheti el a megvásárolt házban, egyetlen lakással sem szaporíthatja a meglévő lakások számát. A város tanácsának gondolnia kell arra is, hogy a lakások felszabadítása után, amikor fölpezsdül ismét az építkezési kedv, amelynek korai bekezdését már is számos biztató jel igéri, szóval, amikor bőven lesz üres lakás Szegeden, az ösdi Zsótér-ház lakásainak nem akad majd gazdája és könnyen megesik, hogy a drágán, nagyon drágán megvásárolt épület üresen kong majd ott, a város legszebb pontján. A tanács által felajánlott vételárát is soknak, indokolatlanul nagynak tartjuk, mert a Zsótér-ház háborúelőtti értéke is csak hatszáz ezer aranykorona volt, mai értéke pedig, amikor a házak értéke általában a békebeli árak negyven-ötven százaléka devalválódott, lényegesen kisebb a fölkinált hatszázötvenezer aranykoronánál, sőt, sokkal kisebb, mint amennyit a devalválódott értékek mellett a ház különben megérne, mert hiszen a városnak az épületet előbb-utóbb úgy is le kell bontania és akkor a hatszázötvenezer aranykorona ellenében csupán a ház telke marad meg.

A tanács határozata szerint a város hatalmas pénzügyi föltét rendelkezik. A józan megfontolás azt tanácsolja, hogy ezt a pénzügyi föltét a város közönsége a régi Zsótér-ház meddő megvásárlása helyett. A józan megfontolás tanácsolja ezt, mert hiszen a Zsótér-ház fölkinált árától beépíthetné a város akár az egész Rákóczi-teret is. A Tábor-utcában épülő háromemeletes palota legfeljebb négy-milliódba fog kerülni, alig egyharmadára a Zsótér-ház árának, amelyből tehát háromszor akkora, vagy még nagyobb, vagy három olyan bérházat építhetne a város.

Ezt az építést két súlyos szempont teszi kívánatosra és szükségessé. Az egyik az, hogy munkához jutna a szegedi építőipar, amely a háború kitörése óta állandóan viaskodik a munkanélküliséggel. A másik szempont, amely talán még az elsőnél is súlyosabb, a lakásnyomorúság enyhítése. Az az ötven-hatvan új lakás, amely kikérülne a Zsótér-ház árától, ha nem is szüntetné meg, de lényegesen csökkentené a lakásinséget. Erre a csökkentésre pedig olyan élesen nagy szükség van Szegeden, sokkal nagyobb szükség, mint a Zsótér-ház megvételére.

A Zsótér-házat egyébként ezért a pénzügyi mindig megveheti a város, ha szüksége lesz majd a jelekre, akár a mostani tulajdonosoké marad, akár más lesz a gazdája. De nem szabad a városnak elszalasztania azt az alkalmat, amely most kínálkozik fel egy nagyarányú lakásépítésre.

Interparlamentáris

kereskedelmi konferencia Brüsszelben.

Budapest, június 20. Hétfőn kezdődik meg Brüsszelben az interparlamentáris kereskedelmi konferencia, melyen a magyar kiküldöttek is részt vesznek. A nemzetgyűlés részéről jelen lesznek a konferencián Hgyeshalmi Lajos volt kereskedelmi miniszter, Hegymegi Kiss Pál, Hoyos Miksa gróf, Mózer Ernő és Bíró Pál a kormánypart részéről és Farkas Tibor az ellenzék részéről. Velük együtt utazik ki Brüsszelbe Ferenczi Izso és Póka-Pivny Béla az interparlamentáris konferencia magyar osztályának a főtitkára.

A jugoszláv kormány nem ismerte el az új albán kormányt.

Belgrád, június 20. Fan-Noli, az új albán kormány elnöke, táviratot intézett Pasics miniszterelnökhöz, amelyben bejelenti, hogy megalkult a kormány Tiranában és kormánya nevében kéri, hogy az ottani jugoszláv követ lépjen hivatalosan érintkezésbe az új kormánnyal. Biztosította Pasics miniszterelnököt barátságáról.

Pasics rögtön válaszolt. Megköszönte az üdvözlést, maga részéről hasonlóan üdvözlö az albán kormány fejt, de a kormány elismeréséről nem tesz említést. Politikai körökben ezt úgy kommentálják, hogy ez demonstráció a Fan-Noli kormányban helyet foglaló, kimondatai olasz-barát politikuskok ellen.